

2023 -10- 24

Dnr. EJL 2023/3603

Motion om avskaffad åldersgräns för mammografiscreening och för individualiserad screening

Varje år drabbas ungefär 9 000 kvinnor av bröstcancer i Sverige. Tack vare forskningens och sjukvårdens framsteg kan fler kvinnor botas än för några årtionden sedan och idag överlever ungefär nio av tio kvinnor sin bröstcancer. Men faktum kvarstår att bröstcancer fortfarande är den vanligaste dödsorsaken för kvinnor under 65 år, och var femte kvinna som drabbas av bröstcancer är över 74 år.

Tidig upptäckt är det viktigaste vapnet mot all form av cancer. Genom screening kan cancer upptäckas på ett tidigt stadium och följaktligen förbättra prognosen. Det gäller inte minst bröstcancer, som är kvinnans vanligaste cancerform. För att kunna upptäcka cancer i ett tidigare stadium vill Liberalerna avskaffa åldersdiskrimineringen i screeningen genom att ta bort den övre åldersgränsen och dessutom erbjuda individualiserade undersökningar.

Idag erbjuder Region Jönköpings län och andra regioner mammografi för kvinnor mellan 40 och 74 års ålder. Men med detta allt mer godtyckliga åldersspann negligeras det faktum att bröstcancer inte har någon åldersgräns. Det tar inte heller hänsyn till varje kvinnas potentiella riskfaktorer. Därför bör den generella åldersgränsen avskaffas. Med en individualiserad mammografi kan vi också anpassa undersökningarna och använda oss av relevanta metoder med skraddasydda intervaller. På detta sätt kan fler kvinnor känna tryggheten i att snabbt få en diagnos eller besked om att ingen fara föreligger.

En numera känd riskfaktor för kvinnor som försvårar vanliga bedömningar vid mammografi är täta bröst. Ungefär 40 procent av alla kvinnor har täta bröst och nästan var tionde kvinna har så pass täta bröst att det ofta inte går att se en tumör på mammografibilder. Statistiken visar också att kvinnor med täta bröst löper betydligt högre risk att utveckla bröstcancer än kvinnor med låg brösttätthet. Trots att en växande del av professionen menar att mammografi ensamt inte är en tillförlitlig metod för att undersöka kvinnor med täta eller svårbedömda bröst står Socialstyrelsen fast vid sina förlegade rekommendationer.

Därför vill Liberalerna att Region Jönköpings län ska erbjuda individuella bedömningar av kvinnors brösttätthet vid ordinarie mammografiscreening för att på så vis kunna erbjuda kompletterande undersökningar vid påvisad hög brösttätthet.

Med anledning av det ovan anförda föreslår Liberalerna regionfullmäktige besluta:

1. Att sjukvården i Region Jönköpings län uppdras kalla kvinnor från 40 år till regelbunden mammografiscreening samt att den generella övre åldersgränsen avskaffas.
2. Att sjukvården i Region Jönköpings län uppdras att i samband med mammografiscreening även erbjuda individuella bedömningar av kvinnors brösttätthet och kompletterande undersökningar vid påvisad hög brösttätthet.

Jönköping 2023-10-24

Liberalerna i region Jönköpings län

Jimmy Ekström (L) gruppledare

Mari Hultin (L) ersättare

Angela Hafström (L) ledamot

Fredrik Sveningsson (L) ledamot